

דף סג

קט. האם מותר לאדם לומר לפועליו הגויים או עמי הארץ החשודים על איסורים, שיקחו להם מהשוק אוכל ומשקה כרצונם והוא יפרע את דמי אכילתם, או שמא אסור הדבר שמא יקחו מאכלים אסורים והריהו כמאכלים דבר האסור?

בתוספתא חילקו ואמרו: אם ייחד להם כסף מסוים [לכח אכלו בדינר זה, צאו ושתו בדינר זה] – אינו חושש לא משום שביעית ולא משום מעשר ולא משום יין נסך, שהרי לא הוא לוקח עבורם ומאכילם אלא הם הלוקחים מהכסף שנותן להם. לא ייחד להם מטבע מסוים [צאו ואכלו ואני פורע] – חושש. מהנהגת דבי רבי ינאי והוראת רבי יוחנן, העמידו בגמרא את הסיפא באופנים מסוימים; – בתחילה העמיד רב חסדא רק בחנוני הרגיל אצלו בהקפה וסומך עליו תמיד, ומיד כשנותן להם החנוני פירות – משתעבד הלה, והרי זה כנותן מיד ליד, אבל במי שאינו רגיל להקיפו, לא גמר ומשתעבד ואין נחשב כקונה בדמים ונותן להם. אבל הסיקו שאין חילוק בין חנוני המקיפו ושאינו מקיפו – בשניהם אעפ"י שמשתעבד מיד לא נאסר הדבר אלא באחד משני אופנים אלו: או שהקדים דינר לחנוני, שנמצאו אוכלים מיד בעל הבית (רב פפא), או כגון שנטל מן החנוני ונתן להם ביד שנמצאו מאכלים אסור בידים (רב אשי).

דפים סג – סד

קי. א. האם מותר לעשות מלאכה בשכר, באיבוד יין נסך?
ב. האם מותר לעקור עם הנכרי כלאים שלו, בחנם ובשכר? מה הדין להישכר אצלו בעבודות של קיום כלאים?
א. שכרו לשבור בין נסך – אמר רב נחמן: ישבור, ותבוא עליו ברכה – שהרי ממעט בתפלה. וסייעו דבריו מן הברייתא.

ושאר מלאכות שאינם של איבוד – אסור, ואפילו בחנם כתב הרמב"ן לאסור, שהרי רוצה בקיומו שלא יאבד או יינזק, כדי שיחזיק לו טובה. וכתבו הפוסקים שבזמן הזה יש להקל בסתם יינם בענין זה (ער"ן; רמ"א).

ב. מלאכת עקירת כלאים אצל נכרי מותרת בין בחנם [אפילו לרבי יהודה האוסר לתת לו מתנת חנם] בין בשכר. ואפילו לרבי עקיבא האוסר מהתורה לקיים כלאים, והרי כאן רוצה בקיומם עד שיעקרום, כדי לקבל שכרו – אעפ"י ככל למעט תפלה שפיר דמי.
ולקיים כלאים (כגון לבנות שם גדר לשמרים); לדברי רבי עקיבא אסור מן התורה, ולוקה. ולחכמים – מותר (כ"מ מפשט הסוגיא. ובחדושי חת"ס כתב שמדרבנן אסור. ובשו"ת פרי יצחק (ח"א טז) העיר על דבריו. ואולם בכלאים של ישראל נראה שאסור מדרבנן אף לדעת חכמים. עפ"י ריטב"א).

א. במה דברים אמורים – בכלאי זרעים, אבל כלאי הכרם האסורים בהנאה – אסור, שהרי משתכר באיסורו"נ (עפ"י תוס').

ב. דנו הראשונים האם כלאים של נכרי אסורים אם לאו. ואין להוכיח מכאן לאסור, כי אפשר שמדובר בארץ ישראל [והלא כלאי זרעים אינם נוהגים בחו"ל כלל] וכמאן דאמר אין קנין לעכו"ם בא"י (עפ"י תוס' ועוד).